

der talte som Flertallets Ordfører, var jo i det væsentlige tilfreds med det Lovforslag, der her foreligger. Jeg maa sige for mit Vedkommende, at det er jeg ikke, og mine Udtalelser ville derfor falde med en noget stærkere Kritik end den ubetydelige Kritik, der paa enkelte Punkter fremkom fra det ærede Medlem. Naar man i det hele taget skal bedømme Nødvendigheden, Værdien og Berettigelsen af de ret store Summer, der nu bevilges til Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme, tror jeg, det er rigtigt, at man ser lidt nærmere paa den Stilling, som Husdyravlen og Husdyrbruget indtage her i Danmark. Med Hensyn til Landbrugets Stilling her i Landet tror jeg, jeg har Ret, naar jeg siger, at ingen Periode af Landbrugets historiske Udvikling er saa ejendommelig og interessant som de sidste 25 Aar af forrige Aarhundrede. I denne Periode blev der arbejdet haardt og godt af de danske Landmænd, ja, der blev ikke blot arbejdet, men der blev ogsaa kæmpet en rent økonomisk Kamp. Jeg skal ikke komme langt ind paa, hvad der var Aarsag til den, men jeg skal dog paapege to Forhold, som efter min Mening vare Hovedaarsagen. Det første Forhold var ganske sikkert det, at man i 1873 gik fra Sølvmonetfod over til Guldmonetfod, et Skridt, som maaske den Gang var nødvendigt — det skal jeg ikke udtale mig om —, men det var i det mindste et Skridt, der fuldstændig forandrede Værdierne, og som bevirkede, at Pengenes Værdi blev større; deraf fulgte, at alle Produkters Værdi blev mindre, og deraf fulgte atter, at det blev et umaadelig stort Tab for hele det producerende Samfund, idet Priserne faldt Aar for Aar mere og mere. Vi, der kunne minde den Tid, huske, at dette store langvarige Prisfald fortsattes lige til Midten af 90erne, ja, lige til tæt op mod Aaret 1900. Der var ogsaa et andet Forhold, som havde Betydning paa dette Omraade, og det var, at paa Grund af, at Samfærdselsmidlerne Aar for Aar bleve bedre, var det, ligesom de store oversøiske Lande rykkede os nærmere ind paa Livet, og Følgen deraf blev, at disse store oversøiske Lande kastede Masser af billige Varer ind over vort Lands Grænser.

Disse Forhold medførte, at Landmændene herhjemme i Danmark ret hurtigt bleve klare over, at skulde de kunne klare Skærene, maatte de ind paa andre Veje, saa maatte der findes andre Former for Landbruget, for hele vor Produktion. Den Vej, som blev valgt, blev valgt hurtigt og med stor Energi, og det var den, at man

i langt højere Grad end tidligere kastede sig over Husdyravlen og Husdyrbruget. Jeg tror, at alle ville erkende, at dette var den rigtige Vej, og vi vide, hvorledes det er gaaet Aar for Aar, hvorledes vi Aar for Aar i meget høj Grad have forøget vor Produktion og Overskudsudførsel, saaledes at vi have naaet en saadan Stilling paa det store Verdensmarked, at man derude maa regne med os, med det lille Danmark. Det er her ret interessant at se de Tal, som findes i det sidst udkomne Bind af Statistisk Aarvog. De vise nemlig, at f. Eks. de 5 Hovedartikler i Landbrugets Udførsel: Smør, Flæsk, Kød og Kvæg, Æg og Heste for Aaret 1910 have andraget en Værdi af over 400 Mill. Kr., omtrent $\frac{5}{6}$ af Danmarks samlede Udførsel til Udlandet, idet alle de andre Varer, vi have udført, kun naa op til en Værdi af ca. 85 Mill. Kr. Og af disse 85 Mill. Kr. falder endda en hel Del i Virkeligheden paa Landbrugsprodukter, og have altsaa deres Oprindelse fra Landbruget; jeg kunde nævne adskillige, f. Eks. Korn, Kornvarer, Frugt, Havesager, Kartoffler, Hø, Halm, Talg, Skind; der er i det hele taget meget. Naar vi regne alt med, som har sin Oprindelse fra Landbruget, komme vi for 1910 op til en Udførsel af mellem 430 og 440 Mill. Kr., og saa bliver der kun et meget forsvindende Antal Millioner tilbage for de andre Erhverv, kun noget over 40 Mill. Det vil altsaa sige, at af hele Danmarks Udførsel falde over 90 pCt. paa Landbrugsartikler. Disse Tal godtgøre med al ønskelig Tydelighed Landbrugets dominerende Stilling paa Erhvervslivets Omraade i Danmark, samt at det indenfor Landbruget er Husdyravlen og Husdyrbruget, der økonomisk bære næsten det hele.

Dernæst maa det ogsaa bemærkes, at Landbrugets Stilling slet ikke har været særlig gunstig eller begunstiget. Selv om det indenlandske Marked har haft nogen Betydning for Landbruget, har det dog kun været af underordnet Betydning; Landbruget har været stillet saaledes, at det har skullet søge til Verdensmarkedet med sine Produkter, og det er, som jeg nævnte før, lykkedes Landbruget der at vinde en stærk Plads; vi have været og ere i dette Øjeblik konkurrencedygtige. Men Landbruget har ikke været nær saa begunstiget som visse andre Erhverv; jeg skal blot pege paa Industrien her i Landet, den har i en meget lang Aarrække været og er endnu Kælebarnet. Industrien virker under meget gunstige Forhold, idet dens Produktion hovedsagelig er baseret paa det